

AktieRadius

RADIUS NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
HOUDRAAIERS

nr.
61
maart
2009

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

BESTUUR

Voorzitter: Vacant

Secretaris: Aat Meijboom,

L. de Raatlaan 15, 3209 AR Heckelingen

e-mail: aatmeijboom@tiscali.nl

tel. 0181 639 728

Penningmeester: Bert (A.) Rosbach,

Meidoornsingel 67, 3053 BK Rotterdam,

tel. 010 418 47 86. e-mail: a.rosbach@chello.nl

Postbank 74 19 49 tnv RADIUS.

Ledenadministratie: Ruud (R.) van Oorschot,

J. Vermeerhof 7, 1394 GG Nederhorst den Berg,

tel. 0294 253 421, e-mail: ruud.vanoorschot@hetnet.nl

Lid: Jan (J.Q.) van der Ploeg

REDACTIECOMMISSIE

René (R.M.) Wetzels.

Secretariaat: R.M. Wetzels, Scheerdersstraat 18, 5441 XV

Oeffelt, tel. 0485 36 11 38, e-mail: aktieradius@hetnet.nl

ADVERTENTIES

Wim (W.) te Winkel, Mispel 4, 7621 WB Borne,

tel. 074 266 21 82, e-mail: te.winkel@home.nl

AFDELINGSCONTACTPERSONEN

Amsterdam	Rik Mars	tel. 020 490 48 87
Arnhem/ Nijmegen	Jaap Boks	tel. 0481 372 495
Den Haag	Lex Polderman	tel. 070 323 27 07
Dommeldraaiers	Willem v/d Heuvel	tel. 0413 265 145
Flevohoutdraaiers	T. van der Kolk	tel. 0341 418 128
Haarlem	Joop Wiezer	tel. 023 524 57 72
Haarlemmermeer	Klaas Dikstaal	tel. 020 659 29 77
Limburg	Ger Vervoort	tel. 077 354 99 99
Lochem	Hans Langkamp	tel. 0547 351 881
Noord	Arie Hilt	tel. 0515 852 793
Noord-Holland N.	Aad Sneehoer	tel. 0229 270 982
Rotterdam	Bert Rosbach	tel. 010 418 4786
Utrecht	Jasper v.d. Visch	tel. 034 621 23 68
Veluwe	Bob Kemerink	tel. 038 454 05 40
De Waarden	G. de Jong	tel. 0182 382 973
Zeeland	Ko Marinissen	tel. 0113 695 970

KOPIJ

AktieRadius verschijnt viermaal per jaar; medio maart, juni, september en december. De redactie verzoekt u uw bijdragen zes weken vóór deze verschijningsdata liefst op CD of per e-mail aan te leveren. Foto's en tekeningen graag voorzien van uw naam zodat wij deze kunnen terugsturen.

Uiterste inleverdatum AktieRadius 62:

1 mei 2009

Deze stukken vertolken de mening van de inzender en behoeven niet de mening van het bestuur en/of de redactie te vertolken. Zij worden dan ook geplaatst buiten verantwoordelijkheid van RADIUS en de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in welke vorm dan ook inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaf van redenen te weigeren of in te korten. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan met schriftelijke toestemming van het bestuur.

Website RADIUS: www.houtdraaien.com

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn.

Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op. Noch de vereniging RADIUS, noch de redactie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de bestuurstafel

Alweer, ja alweer een nieuw jaar en dus alweer een nieuwe uitgave van AktieRadius, ditmaal nr. 61. De winter is wat betreft het verenigingsleven rustig geweest (alweer!). Maar alles draait gewoon door. Afdeling Lochem is druk met de voorbereiding van de DemoDag in Groenlo op 25 april, de ledenadministrateur draait overuren (veel aanmeldingen en uiteraard ook wat opzeggingen), de penningmeester is druk bezig met het innen van de benodigde gelden en het maken van nieuwe ledenpassen 2009. Onze redacteur is druk bezig met het verzamelen van de nodige artikelen en uw secretaris probeert hier ook enige invulling aan te geven.

De komende algemene ledenvergadering die gepland is op 4 april gaat gewoon door, maar niet op de oude locatie in De Meern maar ditmaal in Rotterdam. Waarom zo ver weg zult u zich afvragen? Welnu, de laatste jaren is getracht om voor de deelnemers aan de vergadering een extra element toe te voegen aan de voor sommigen wat saaie kost van een algemene ledenvergadering. We hebben een jaar gehad met een verhandeling over het drogen van hout in de magnetron, eenmaal over vormgeving en kunst bij het houtdraaien en de laatste maal een verhandeling van een deskundige over het gebruik en de productie van zgn. gecertificeerd hout. Al deze onderwerpen konden rekenen op een warme belangstelling van de aanwezigen. Maar zoals gewoonlijk wordt het steeds lastiger om een onderwerp te kiezen dat niet alleen interessant is maar ook presenteerbaar is in een beperkte tijd. Ditmaal zijn we op het idee gekomen om de vergadering in Rotterdam te houden op de werf van Stichting Delft waar de replica van het oorlogsschip "De Delft" gebouwd wordt. U krijgt daar na de vergadering de gebruikelijke lunch,

gevolgd door een rondleiding met een gids door en over de werf. Vandaar ditmaal in Rotterdam. De uitnodiging hiervoor is opgenomen in deze uitgave met het verslag van ALV 2008.

Wij hopen hiermee op meer aanwezigen dan gebruikelijk.

De secretaris

Van de redactie

Voor de algemene ledenvergadering van 2008 (nu dus één jaar geleden) heb ik per brief aan het bestuur gemeld dat ik wil stoppen als redacteur van AktieRadius. Vele oproepen later is er nog steeds geen opvolger voor deze job. Dit betekent dat het voortbestaan van uw blad AktieRadius in gevaar is. Want ik wil stoppen met dit werk, ik heb dit nu 10 jaar gedaan en het is tijd voor een opvolger. Het is tijd dat iemand anders invulling gaat geven aan dit belangrijke aspect van onze vereniging. Naast de 10 jaar dat ik deze klus doe, heb ik een andere hobby die tijd vraagt. Namelijk het repareren van mechanische uurwerken en het zelf bouwen van klokken met daarin verwerkt houtdraaiwerk. Dus nogmaals mijn (laatste) oproep: wie wil(len) ervoor zorgen dat ons blad AktieRadius blijft voortbestaan?

René Wetzels

Diep uithollen

Foto 1 Aanzicht naar de beitelopsluiting

Dat het uithollen voor veel draaiers een probleem is, is bekend, maar het dieper uithollen dan 20 cm is nog een groter probleem, ook ik had daar moeite mee. Wij als afdeling "De Waarden" van RADIUS zitten niet stil. Ons lid Lourens den Bakker heeft een systeem gekocht in Amerika, van een houtdraaier die het systeem zelf gemaakt heeft. Wij hebben

gevraagd of we hetzelfde systeem mochten namaken en daar had hij geen probleem mee. Wij hebben het voorrecht als houtdraaiclub, dat wij Aat Meijboom als lid in ons midden hebben, die op staal gebied heel goed thuis is en een draaier, Adrie Bezemer die de uitdagingen op draaigebied niet uit de weg gaat. We zijn samen het systeem aan het uitproberen, hebben daar diverse verbeteringen aan toegevoegd. We zijn nu zover dat we ca. 70 cm diep kunnen uithollen, zelfs op dwars hout gaat het moeiteloos. Het systeem is super veilig, omdat de beitel opgesloten is. We hebben diverse beitels uitgeprobeerd, met drie beitels hebben we heel goede resultaten.

Ik heb zelf op de DemoDag in De Meern gedemonstreerd met dit systeem. Veel draaiers vonden het een goed systeem, maar er waren ook draaiers die zeiden, dat is geen draaien meer! Maar wat willen we? Volgens mij veilig

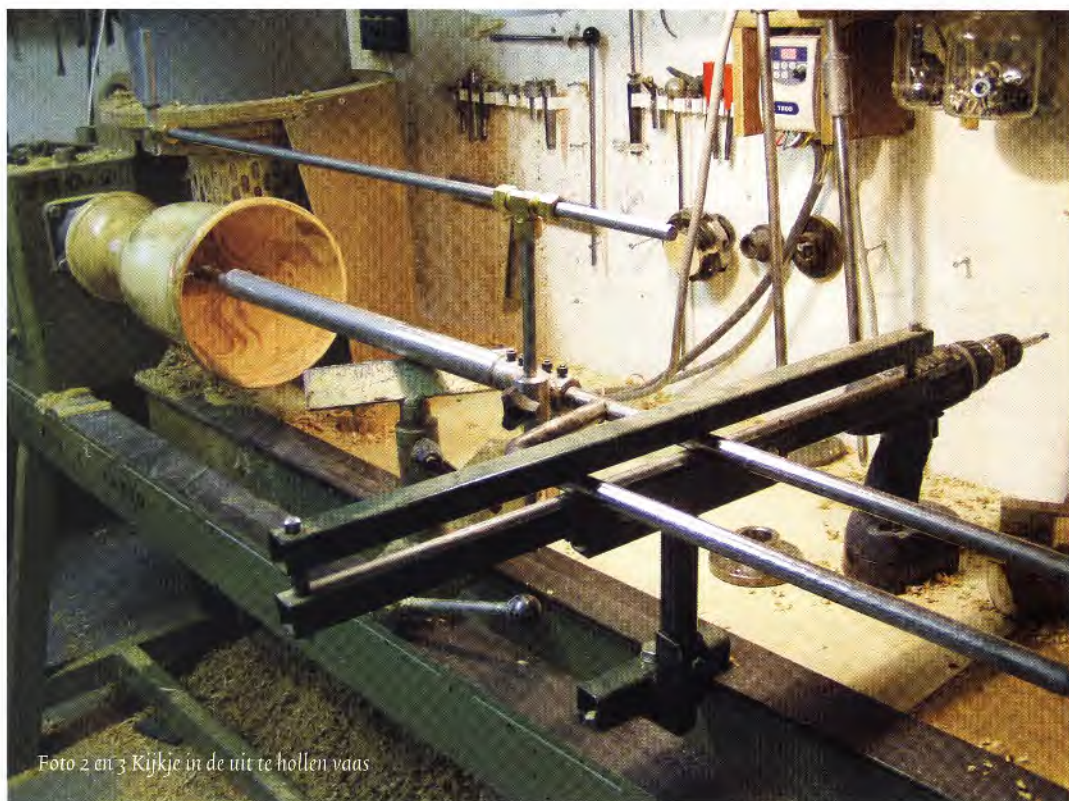

Foto 2 en 3 Kijkje in de uit te hollen vaas

draaien en een goed resultaat en dat ook beginnende draaiers kunnen uithollen. Wel moeten beschikken over een goede draaibank, lichtere draaibanken zijn niet geschikt voor dit systeem. Draaiers in onze afdeling, die heel veel moeite met het uithollen hadden, draaien nu moeiteloos een pot van 25 cm diep. Het standaardstelsel kost € 200,- met een beitelhouders van 18 mm dik, hiermee kan je ca. 35 cm mee uithollen. Als je dieper wilt uithollen, dan is de beitelhouders 30mm. dik en in verschillende lengtes verkrijgbaar, uiteraard tegen meerprijs. Ook voor kortere draaibanken is het geschikt, daar hebben we een hulpstuk voor gemaakt. Het grote voordeel is dat je de buitenzijde eerst in model kan draaien, hierna

Foto 3

kan d.m.v. een laserpen, die bij de levering behoort, zeer nauwkeurig de wanddikte gemaakt worden. Op de foto's is het systeem te zien en het resultaat van diep uithollen.

Adrie Bezemer uit Goudriaan

Foto 4 Vaas, 50 cm hoog, ca. 40 cm uitgeholt

Cursus Snijdend Houtdraaien door Christiaan Jörg

In kleine groepjes (max. 3 personen) leer je op een grote bank (Wema, Jet) met zelfvertrouwen en plezier je hobby uit te oefenen.

Basiscursus I en II (8 x 4 uur) € 380

Voor mensen die willen beginnen (I) en draaiers die het juiste spoor nog niet gevonden hebben (II).

Vervolgcurcus (4 x 4 uur) € 190

Tussen de centers en voor de kop. Het uitbouwen van de reeds geleerde kennis en kunde.

Inschrijfformulier en informatie

Christiaan Jörg W. Heukelslaan 6

3581 SP Utrecht

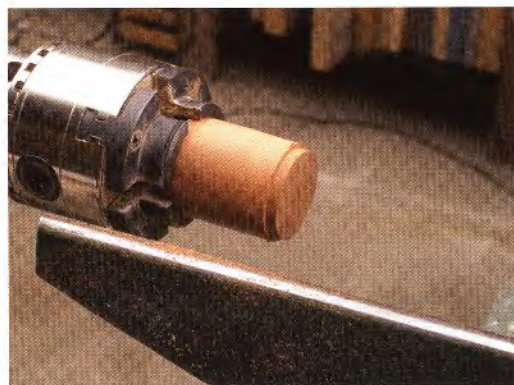
Tel. 030 – 2513 684

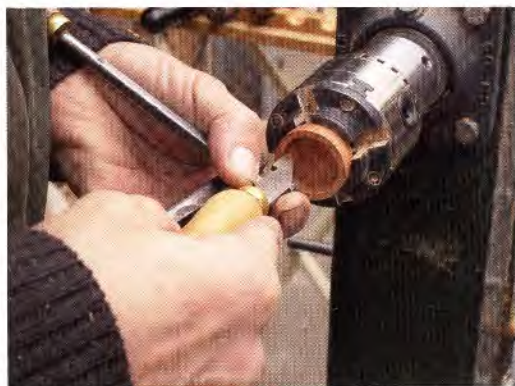
info@christiaanjorg.nl

www.christiaanjorg.nl

Onooglijk hout

“Kun je hiervan iets draaien? Dat helpt mogelijk de verkoop”. Deze vraag stelde mij Christian Bruns, een draaier/houthandelaar die net als ik ook aanwezig was bij de laatst gehouden Open Deur Dagen van Hans Schulte. Dat “hiervan” bleek een oude doos te zijn gevuld met onooglijke zwarte blokjes hout ca. 3,5cm in het vierkant. Deze zwarte blokjes waren van zgn. Bruyere hout. De doos bevatte een afgekeurde partij, ooit bedoeld voor het maken van sigarettenpijpjes. Bruyere is hout van een heidestruik uit Zuid-Frankrijk dat vooral gebruikt wordt voor het maken van pijpen. Deze blokjes laten zich goed inspannen in mijn mini-klauwplaat. Nadat het eerste stuk rond gedraaid was bleek hoe mooi de structuur en de kleur van dit hout is. Met zuinig afsteken kon ik uit een blokje een doosje en het dekseltje voor het doosje maken. De

deksel natuurlijk voorzien van schroefdraad. Herman Straeten, die ook op de open deur dagen aanwezig was, leverde mij een gedraaid schijfje uit een betelnoot. Dit schijfje heb ik in het dekseltje ingelegd en nadat e.e.a. gedraaid was en op hoogglans gebracht met Shellawax heb ik het bij Christian afgeleverd. Het was een prachtig doosje en een goed verkoopargument voor wat in eerste instantie uitzag als een doos gevuld met afval. Na nog een doosje voor Herman gemaakt te hebben, kocht ik een tiental van deze blokjes om thuis mee te experimenteren. Dit gebeuren zette mij aan het denken. Niet alle hout ziet er in eerste instantie mooi uit. Het mooie komt pas te voorschijn bij het draaien. Uiteindelijk heb ik thuis eens gekeken wat er zo overal rondslingerde en of het wellicht bruikbaar was. Het begon met een stuk rondhout dat er uitzag als een oude weidepaal maar een schilkern bleek te zijn van een berkenstam. Niet helemaal perfect maar toch een mooie structuur. In een hoekje van mijn volkstuin lag nog een bruin stuk hout. Dit bleek Merbau te zijn waaruit ook een leuk doosje te voorschijn kwam. Tenslotte was er nog dat oude blauw geverfde tafeltje, bedoeld voor de houtkachel. Bij het verzagen bleken de poten van azobé te zijn. Dit hout liet zich mooi draaien en het was uitstekend geschikt om een schroefdraad in te strelen. Al met al een geslaagde zoektocht in en rondom de werkplaats. Ik luister altijd goed of er in de omgeving ergens een kettingzaag loopt, om dan te gaan kijken of er iets van mijn gading te krijgen is. Nu ga ik in de toekomst ook goed kijken wat er zo hier en daar in containers en afvalhopen ligt, je weet maar nooit !

Jan Hovens

In memoriam Jos Toussaint

Zaterdag 7 maart werd ik opgeschrikt door het bericht dat Jos Toussaint, voorzitter van onze afdeling Arnhem/Nijmegen, is overleden. Eerder die week had ik al gehoord dat hij na een hersenbloeding in coma verkeerde.

Jos was voor ons jarenlang een initiator die ons de mogelijkheden voorhield waarmee hij in zijn hobby experimenteerde, daarmee ons gelegenheid biedend mee te groeien. Hij was niet alleen actief in onze afdeling, ook in RADIUS heeft hij veel gewaardeerde steentjes bijgedragen in o.a. de technische en de redactie commissie, diverse DemoDagen waaronder ons afdelingsjubileum op 12 april 2008, de tentoonstelling in Terschuur en in bijdragen aan het evenement Fleurig.

Wij zullen Jos geweldig missen maar door al zijn activiteiten zal hij nog lang voortleven in onze herinnering.

Gerard Gaasbeek, namens de afdeling Arnhem/Nijmegen.

MEMENCO

Machines, gereedschappen, hout en toebehoren voor de creatieve houtbewerker

Memenco levert al vele jaren machines, gereedschappen, hout en toebehoren aan de creatieve en ambachtelijke houtbewerker.

Door eigen import uit ondermeer Australië, Engeland, Nieuw Zeeland en de Verenigde Staten, kan vaak tegen concurrerende prijzen geleverd worden.

Bekende merken en namen zoals Ashley Iles, Craft Supplies, Crown Tools, Danish Oil, Eze Lap, Henry Taylor, Scheppach, Teknatool, Tormek, en sinds kort het eigen merk WHT.

Nu in de picture:

Teknatool Nova 3000
Prijs: € 1.250,00

6-delig HSS beitelset
Prijs € 125,00

Meer weten? Bekijk dan de website www.memenco-europe.com, of bel 0528 – 266362.
Bezoekadres (na telefonische afspraak): Hoofdstraat 46, 7921 AM Zuidwolde.

Verzekeren

Onze hobby houtdraaien is bij velen een passie. Steeds wil je een stap verder en ga je nieuwe uitdagingen aan. Met vallen en opstaan en veel doorzettingsvermogen lukt het om steeds een stapje verder te komen. Op bepaalde momenten koop je speciaal gereedschap of zelfs een nieuwe machine om de volgende stap te kunnen zetten. Er komt een moment dat je bij jezelf denkt 'stel dat ik brand krijg, ben ik dan wel goed verzekerd? De kans is in bijna alle gevallen zo dat je inderdaad niet goed verzekerd bent. Ik heb mijn verzekeraar uitgenodigd voor een gesprek en het volgende kwam eruit.

- Stel een lijst samen van de machines die je hebt met hieraan gekoppeld de prijs per machine. Denk ook aan de chuck.
- Geef op de lijst aan welk klein elektrisch gereedschap je hebt.
- Geef ook alle draaibeitels op met een totaal prijs.
- Mogelijk zijn er nog andere zaken die je op moet geven.

Zo vertegenwoordigt de inboedel van je werkplaats(je) al gauw een behoorlijke waarde. Deze lijst zal als aanhangsel aan je verzekeringspapieren worden toegevoegd. Ook zal je verzekering eisen dat je een brandblustoestel in je werkplaats hebt hangen. Als ik een advies mag geven, koop nooit een poederblusser. Op zich is een poederblusser een prima toestel maar de poeder geeft een bende die je jaren later nog tegen komt. Het poeder is ook een zout dus alles zal snel oxideren. Het voordeel van een poederblusser is dat het toestel zeker € 25 goedkoper is. Koop altijd een sproeischuimblusser van 6 kg, deze laat geen noemenswaardige resten achter. Een sproeischuimblusser is geschikt voor vaste stoffen, vloeistoffen en door het speciale spuitstukje kan hij ook tegen elektriciteit. Op internet vind je al snel een goede blusser voor een redelijke prijs.

Aad Sneeboer

Een tussenstand

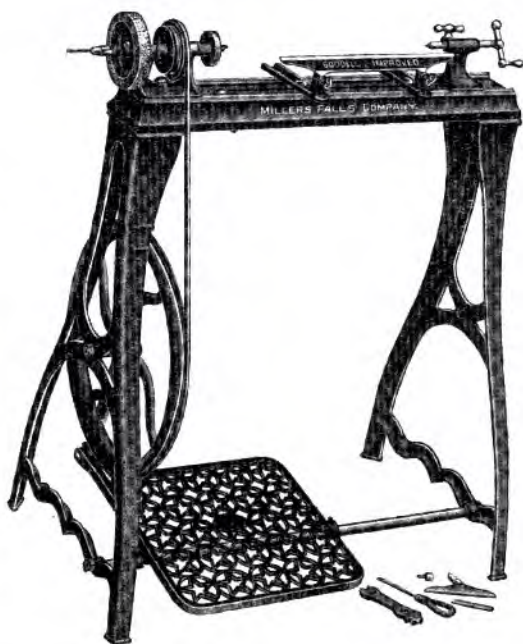
Een aantal nummers van AktieRadius geleden heb ik een oproep geplaatst over het houtdraaitijdperk van voor onze vereniging. Doel was en is om een beter beeld te krijgen van de ontwikkeling van het houtdraaien in de lage landen. Een tweede doel is uit te vinden of en wat ooit in Nederland over houtdraaien gepubliceerd is. Dit laatste vooral voor het tijdperk voor de tweede wereldoorlog. Wat zoal na de oorlog verschenen is, hetzij als vertaald werk,

hetzij als werk van Nederlandse schrijvers (Verheul en Wolf) is wel bekend. Mijn oproep indertijd heeft niet veel reacties opgeleverd. Wel heeft John Stikkelman mij gewezen op een website van Aad Engelfriet waarin in een overzicht van de gilden van Rotterdam ook melding gemaakt wordt van een houtdraaiersgilde. Ik heb geen tijd om in de archieven van Rotterdam te duiken maar wellicht is daar meer informatie te vinden. Onlangs vond ik

op een boekenbeurs een tweetal zgn. standenboeken. Vanaf de 16e tot de 19e eeuw zijn er een aantal boeken uitgegeven met daarin een overzicht van de toenmalige beroepen. Dit overzicht bestond vaak uit een prent met daarnaast een stichtelijk gedicht en/of een beschrijving van het afgebeelde beroep. Een van de bekendste en ook het allereerste is het boek van Jost Amman: *Eygentliche Beschreibung Aller Staende Auf Erden* (1558). Het bestond uit 133 houtsneden met tekst op rijm. In 1610 verscheen in Italië een tweede standenboek van de hand van Tomaso Garzoni. Deze uitgave bevatte alleen tekst (150 geleerde betogen). Het derde standenboek verscheen in 1694 en was van de hand van vader en zoon Jan Luyken en Caspar Luyken te Amsterdam: *Het Menselyk Bedryf*. Deze uitgave was voorzien van 100 kopergravures. In de eeuwen hierna zijn nog vele andere standenboeken uitgegeven. Vaak ook met kopieën van de tekeningen van Amman en Luyken. De eerste roofofschrijving verscheen al 4 jaar na de uitgave van Jan Luyken. Jan Luyken heeft op een paar jaar na zijn geboortestad nooit verlaten en heeft dus al zijn kennis over de getoonde beroepen uit de bedrijvigheid van het toenmalige Amsterdam. Prent 54 toont een draaier aan de wipdraaibank. Er liggen enkele gedraaide voorwerpen op de grond en een leerling is een tafelpoot aan het bewerken, buiten voor het raam kijkt een passant toe. In 1830 werd een uitgave in vier delen gepubliceerd door Johannes Noman te Zaltbommel. 208 "Fraaije Plaatjes" voorzien van een beschrijvende tekst en "toepasselijke versjes". De tekeningen worden toegeschreven aan de heren Numan en Oortman maar zijn overduidelijk voor een deel gekopieerde Jan Luyken prenten. Opgesomd worden o.a. de Kunstdraaier, de Kunst- Ivoor- en Beendraaier en de Paarlemoerdraaier. Bij alle drie staat een beschrijving van de werkzaamheden die bij de

drie beroepen hoorde. Het productenpallet van de kunstdraaier bestond o.a. uit: naalden, pennen en breikokers, hechten voor messen, krukken voor deuren, dam-, schaak-, en verkeerborden met de bijbehorende schijven, spuitjes, bekers, tabaks-, thee- en snuifdozen, pijpen, rottingkoppen, kegel- en biljartballen en speelgoed voor kinderen. Bovenstaand toont aan dat het beroep van draaier al eeuwenlang in Nederland uitgeoefend wordt. Nog een laatste snippet informatie. In 1664 bestelde een legeraanvoerder van het Zweedse leger: Carl Gustav Wrangler voor zijn draaikamer in het nieuwe slot Skokloster, in Amsterdam draaigereedschap. Werd dit gereedschap in Amsterdam gemaakt of zat daar een handelaar die e.e.a. uit het buitenland importeerde? De draaikamer of draaikabinet is ook vandaag de dag nog te bezichtigen in kasteel Skokloster. Tot zover!

Jan Hovens

IN BEELD: Ruben van Praag (1973)

Hovenier, boomverzorger en aanstormend houtdraaitalent binnen RADIUS

Hoewel geboren in Leiden bracht hij zijn jeugd door in Haarlem. Na het beëindigen van de basisschool (1983) bezocht hij het VWO dat hij cum laude afsloot in 1988. Ruben komt uit een klein gezin, vader (psychotherapeut), moeder (orthopedagoog) en broer. Omdat hij het gevoel had dat hij meer praktisch georiënteerd was, koos hij voor een eigen richting en meldde hij zich aan bij de sportacademie. Na drie jaar meende hij dat deze studie toch niet beantwoordde aan zijn gevoel praktisch te willen werken. Hij brak de sportstudie af. Hij richtte zijn gedachten op een beroep waar hij ook met zijn handen kon werken. Hij koos voor het beroep: hovenier: hij noemt het werken in het groen. Om veel ervaring op te doen werkte hij vervolgens bij een zestal hoveniersbedrijfsjes. Gedurende die tijd voltooide hij de driejarige opleiding hovenier aan de avondschool en tevens de opleiding als boomverzorger. Na deze opleiding solliciteerde hij bij een hoveniers- en boomverzorgingsbedrijf waar hij ook werd aangenomen. Hij verhuisde intussen naar het plaatsje Noorden. Dit kwam omdat zijn studievriend daar ook woonde en diens moeder, filosofisch georiënteerd, ook sterk

Foto 1: iepen schaal

Foto 2: kom van iepen met natural edge

georiënteerd was op de natuur. Zij had en ontwikkelt nog steeds een prachtige tuin waarin de ZEN filosofie een beduidende rol speelt. Ruben werd door deze filosofie sterk aangetrokken. Gedurende zijn hovenierstudie kwam hij in contact met een collega die zich om gezondheidredenen omschoolde van scheeps-

Foto 3: bolvaas van iepen

timmerman naar hovenier. In de gesprekken met deze collega, die met passie over zijn vorige beroep vertelde, werd ook Ruben met dit virus besmet. Hij besloot te gaan houtdraaien. In 2003 kocht hij een draaibank (Electra Beckum) en maakte deze mobiel, monteerde er een bouwlamp op zodat hij ook buiten in de vrije lucht kon houtdraaien. Alvorens

Foto 4: lichtbox

Foto 6 potje met deksel

met het houtdraaien te beginnen nam hij eerst les bij Christiaan Jörg. Hier leerde hij het snijdend draaien. Nadat hij ongeveer drie jaar met de Electra Beckum had gewerkt werd de drang naar een zwaardere draaibank steeds groter. Het werd een JET draaibank. Hierop kon hij stabiel en groter draaien. Uit de kwaliteit en de vormgeving van de stukken, die hij gedurende vijf jaar snijdend draaien heeft gemaakt, is ook uit de zes foto's duidelijk te zien welke progressie er zich, sinds hij in 2003 begon, in zijn draaien heeft voltrokken. Houtdraaien is voor hem een ontspanning na een dag inspan-

ning als hovenier. Hij draait elke dag. Ruben verkeert in een benijdenswaardige unieke positie. Als hovenier komt hij vele soorten bomen tegen. Hij moet ze niet alleen verzorgen, ze moeten ook gesnoeid, gekort of gekapt worden. En dat betekent: de mooie stukken hout vallen hem zo in de schoot. Geïnspireerd door de ZEN filosofie ontstond een samenwerking met de moeder van zijn studievriend. Zij ontwerpen en fabriceren speciale en unieke tuinmeubelen. Het plan bestaat om deze tuinmeubelen op een bepaald moment op de markt te brengen. Zowel in zijn draaiwerk als in het maken van andere producten is voor hem het uitgangspunt dat hij weliswaar een grote hekel heeft aan kopiëren of plagiaat maar dat hij zich wel kan laten inspireren door mooie kunst. Mijn inschatting is dat wij door zijn passie nog veel van hem zullen kunnen zien en horen als hij meer en meer overtuigd raakt van zijn kwaliteiten, talent en mogelijkheden.

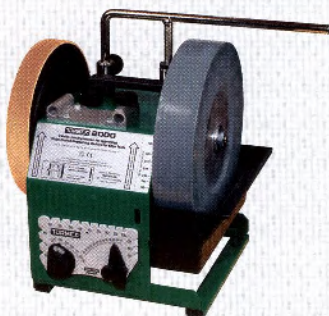
Roelof C. Schmidt, Everdingen

Foto 5: Natural pot met deksel

HEGNER

**Importeur van de unieke Tormek
water gekoelde slijp system**

Voor informatie en aankoop contact Hegner & Ko
Fermiweg 16, 3208KT Spijkenisse
Tel: 0181-647535, Fax: 0181-647311, rob@hegner.nl

www.tormek.com Kijk naar de demo video en het laatste news

TORMEK®
Sharpening Innovation

AFH Fijnhout

DE hardhout specialist voor bedrijf en particulier

- 80 soorten op voorraad
- Teak (o.a. dekdeeltjes)
- Plaatmat. (o.a. Bruynzeel hh)
- Bladen (aanrecht/tafel)
- Fineer
- Eigen zagerij

Amsterdamsche Fijnhouthandel

Minervahavenweg 14 Westpoort 3098 Tel. 020 -682 80 79 Fax 020-684 31 54
e-mail: afh@fijnhout.nl homepage: www.fijnhout.nl

AFDELINGSNIEUWS

Afdeling Amsterdam

Informatie bij de afdelingscontactpersoon Rik Mars: 020 4904 887 of Rik.Mars@waternet.nl

Voor de agenda, verslagen en opdrachten, zie ook: www.rikmars.eu

Afdeling Arnhem-Nijmegen

Onderstaande bijeenkomsten worden in 2009 gehouden op een zaterdag van 9.30 uur tot 12.30 uur in het clublokaal 'The Meeting' St. Maartenstraat te Elst (Gld). Bijeenkomsten: **18 april** Chris v.

Aar > Nat draaien van b.v. een hoed

16 mei Jan Hovens > draad strehlen

juni / juli / augustus > vakantie

12 september Jan v.Dijk > gesegmenteerd draaiwerk

17 oktober Willem v.d.Heuvel > pen-
nen draaien

21 november Gerard Gaasbeek > kops
uitdraaien

Afdeling Den Haag

Info afdelingscontactpersoon (blz.2)

Afdeling Flevohoutdraaiers

Bijeenkomsten:

Afdeling Haarlem

Info afdelingscontactpersoon (blz.2)

Afdeling Haarlemmermeer

Bijeenkomsten:

Locatie: Protestantse Kerk, Havikstraat
5, 1171 DW Badhoevedorp,
tel. 020 6593133

Afdeling Limburg

Info afdelingscontactpersoon (blz.2)

Afdeling Lochem

Bijeenkomsten:

Locatie: Kunstlokaal 11, Bosberg 29,
Borculo. Aanvang 19.30 uur

Afdeling Noord

Bijeenkomsten: **21 maart**

Opdracht: een voorwerp dat rond en
meerhoekig is. Inloop: 12.00 uur,
aanvang 12.30 uur.

Locatie: Dependance Stadswerkplaats
Groningen, Antillenstraat 2.

Afdeling Noord-Holland Noord

Bijeenkomsten: **9 april, 26 mei, 25
augustus, 24 september, 24 november**

De avonden zijn in het dorpshuis "de
oude school"

Dorpstraat 72, 1711 RK Hensbroek

De avonden beginnen om 19.30 uur

Afdeling Rotterdam

Info afdelingscontactpersoon (blz.2)

Afdeling Schijndel-Den Bosch

Bijeenkomsten: Aanvang: 09.30 uur

Locatie: Cultureel Centrum

Het Spectrum Steeg 9, 5482 WN
te Schijndel

Afdeling Utrecht

Werkgroep 'De Lekstroom'

Bijeenkomsten: steeds op woensdag-
middag 14.00 uur op de volgende

data: **8 april, 27 mei, 1 juli,
2 september, 21 oktober,**

18 november, 16 december

Locatie: de Oude School te
Lopikerkapel

Afdeling Veluwe

Bijeenkomsten: de volgende zaterda-
gen **16 mei, 5 september,**
12 december

Locatie: een zaal van de Sionskerk,
Asseltseweg 6, 8161 VV Epe

Afdeling De Waarden

Bijeenkomsten:

Locatie: Adrie Bezemer

Afdeling Westelijk Noord Brabant / Zeeland

De Scheldedraaiers

Bijeenkomsten elke eerste zaterdag
van de maand in Het

Ambachtencentrum, Kattendijksedijk
te Goes.

Aanvang 09.30 uur. Ook leden uit
andere afdelingen zijn, na overleg, van
harte welkom.

AGENDA

4 april 2009 Algemene Leden

Vergadering in het restaurant van
Scheepswerf De Delft, Schiehaven 15,
Rotterdam-Delfshaven (Lloydkwartier),
werf open 11.00 uur, aanvang verga-
dering 11.15 uur

5 tot 19 april 2009

Tentoonstelling "Pasen en het ei" in de
Barokgang bij de Kathedraal van
Scherpenheuvel (B). Dit zal een feest
worden voor de houtdraaiers met eigen

werk, werk van onze vrienden uit
Engeland en Pisankis (Oekraïne) met
daarbovenop boeken en meer uit de
universiteitsbibliotheek van Leuven,
prachtstukken uit de St.-Petersburg-
collectie en zelfs chocolade. Dagelijks
geopend en gratis toegankelijk.

25 april 2009 regionale DemoDag in Groenlo

RADIUS leden hebben gratis toegang
mits zij de RADIUS badge dragen.
Parkeren is mogelijk bij de Rabobank
aan de Oude Winterswijkseweg 1,
7141DE te Groenlo. Vandaar is de
route (5 minuten lopen) naar de
Stoomhoutzagerij aan de
Winterswijkseweg 47-49, 7141 DM
met borden aangegeven.

18 en 19 september 2009 Open deur dagen Willy Vanhoutte in Beernem (B)

9 en 10 oktober 2009 Open deur dagen Schulte in Meppen

17 en 18 oktober 2009 Vormgevers in hout in Bunnik

24 oktober 2009 Overleg Acp'ers en bestuur in De Meern

14 november 2009 Centrale DemoDag in De Meern

april 2010 Regionale DemoDag organisatie afdeling Noord

Index AktieRadius 2008 (nrs 57 t/m 60)

Onderwerp

1 Houtinfo

Wood, een begrip

Lignorotatie

2 Techniek

Natgedraaid hout drogen in alcohol

Het fotograferen van gedraaide stukken

Aansluiting houtdraai techniek en vakopleiding

De "buitendraaiinrichting" van de Wivamac

Zelf gemaakte verdeelschijven

Unieke cursus "Afwerken van houtdraaiwerk"

3 Voorwerpen / Werktekeningen

De Bal

Houtjuwelen

Kritiek gekregen

Houtdraaipret van internet

De Gulden snede tijdens de Kerst

Twintig pindabakjes en dan?

De reisbeitel

De geboorte van een muis

Een asymmetrisch gebruikschakeltje met handvat

Vormgeving in hout

Knorsgedraaid

Vormgeven in hout, draaien met een signatuur

Blauwe ogen

Vaas van Robinia

Reactie op het afwerken met lak

1 % water en onze toekomst

Driepuntige vaas met deksel

Ballen draaien als houtmonster

Het draaien van een bol van 80 cm

Sparen en Potten

Het maken van een standaard

4 In memoriam

Toon van der Reyden 26 november 68 jaar

Evert van Rennes 9 maart 85 jaar

Hessel Den Boer 3 september 2008

5 Tentoonstellingen / bezoeken

Een bezoek aan Omer Hannes in België

DemoDag 12 april 2008

Verslag DemoDag april 2008

Houtdraaiwinkel in Noorwegen

Open Deur Dagen

Auteur

Hennie van den Akker

Frits de Waard

Lourens de Bakker

René Smets

J.Koop

Gerard Gaasbeek

Bert Rosbach

Ron van Zaltbommel

Cees van der Wal

Cees van der Wal

Hans Scholte

Wim de Bruijn

Ab Strijker

Peter van de Waal

Jan Hovens

Jan van de Poeg

Herman Erbé / Ab Strijker

Otto Koedijk

Jan Pranger

Han Julius

Pieter Six

Hans Martijn

Ron van Zaltbommel

Jan Hovens

Nico Oosthoek

Adrie Bezemer

Ekeren, Johnny Jansen

Jan Bergevoet

Jan van der Meer

AR nr/pag

60 / 20

60 / 23

57 / 20

57 / 26

58 / 24

59 / 08

59 / 21

60 / 20

57 / 21

57 / 21

57 / 23

57 / 23

57 / 24

57 / 28

58 / 04

58 / 06

58 / 10

58 / 12

58 / 23

58 / 26

59 / 04

59 / 24

59 / 27

59 / 28

60 / 04

60 / 10

60 / 24

60 / 25

60 / 27

57 / 19

58 / 17

60 / 21

57 / 09

57 / 19

58 / 20

59 / 06

59 / 20

RADIUS bij Vormgevers in hout
25 april 2009 regionale DemoDag in Groenlo
Verslag DemoDag 1 november 2008

Aad Sneeboer	60 / 22
René Wetzels	60 / 23
René Wetzels	60 / 29

6 Uit de afdelingen
Grensverleggend (De Scheldedraaiers)
Vaarwel vrienden

Ko Marinusse	59 / 18
Roger Dauer	59 / 29

7 Vereniging
Van de bestuurstafel
Van de bestuurstafel
Van de bestuurstafel
Van de bestuurstafel

Aat Meijboom	57 / 03
Aat Meijboom	58 / 03
Bert Rosbach (namens bestuur)	59 / 03
Aat Meijboom	60 / 03

8 Van de Redactie
Oproep voor kopij in 2007
Verslag van A.L.V. 12 mei 2007
Uitnodiging voor A.L.V. 3 mei 2008
Oproep voor meer ondersteuning
Verhuizen doe je niet zomaar
Oproep aan ACP'ers

René Wetzels	57 / 03
René Wetzels	57 / 04
René Wetzels	57 / 05
Jos Toussaint	58 / 03
René Wetzels	59 / 24
René Wetzels	60 / 03

9 Houtdraaiers in beeld
Jos Toussaint (1933)
Frans van den Boom (1938)
Dik Cornelisse (1935)
Anton Hulst (1945)
Maria van Kesteren 75 jaar

Roelof C. Schmidt	57 / 11
Roelof C. Schmidt	58 / 18
Roelof C. Schmidt	59 / 11
Roelof C. Schmidt	60 / 11
Ab Strijker	60 / 18

10 Diversen
Af? Werken!
Werf in de winter (Sonnet)
Kennismaking
Het afwerken met lak
Houtdraaien in Nederland
Houtsoorten
Het wereldrecord schaaldraaien
Houtdraaien en internet

Ron van Zaltbommel	57 / 06
Willemien Waterreus	57 / 22
Hans Scholte	57 / 22
Muck Douma	58 / 11
Jan Hovens	58 / 25
Wiebe van Slooten	58 / 28
Han Julius	58 / 29
Jan Hovens	59 / 25

11 Index
Index 1 t/m 17
Index 18 t/m 24
Index 25 t/m 28
Index 29 t/m 36
Index 37 t/m 40
Index 41 t/m 44
Index 45 t/m 48
Index 49 t/m 52
Index 53 t/m 56
Index 57 t/m 60

RedactieCommissie	23 / 11
RedactieCommissie	24 / 12
RedactieCommissie	28 / 12
RedactieCommissie	37 / 17
RedactieCommissie	41 / 16
RedactieCommissie	45 / 16
RedactieCommissie	49 / 16
RedactieCommissie	53 / 16
RedactieCommissie	57 / 16
RedactieCommissie	61 / 16

MUTATIES LEDENLIJST

Nieuwe leden 4de kwartaal 2008

- Bruin W.A., Nic. Beetsweg 44,
1851 CC Heiloo
- Danenberg A.M.B., Nieuwe Streek
36, 1767 CC Kolhorn
- Danenberg N.T.S., Nieuwe Streek
36, 1767 CC Kolhorn
- Besuijen J.J., Schuivlotstraat 12,
4373 AK Biggekerke
- Lieveense H., Ruiterplaatweg 1,
4493 PG Kamperland
- Maat A.M.P. de, Bieslookstraat 2,
4451 TG Heinkenszand
- Oudenalder W.D. v.d., Peeberg 57,
4641 LC Ossendrecht
- Kol J.P. van, Donge 9,
5751 WB Deurne
- Kors-Burgers B.P.H., Boskant 2,
6603 LC Wijchen
- Rijn A.P.N. van, Brahmslaan 6,
2264 OH Leidschendam
- Berg H.G.J.M. van den, Paul
Windhausenweg 18-a,
4818 TA Breda
- Kok A., Peter Planciusstraat 16,
2012 TZ Haarlem
- Frunt F.M.W., Nieuwe Slender 12,
5482 ZE Schijndel
- Boonstra W.B., Westeresstraat 9,
9531 BA Borger
- Kramer H., K.J. Blokstraat 38,
8384 EV Wilhelminaoord
- Stolwijk S.A.M.,
Zoeterwoudsesingel 71,
2313 EL Leiden
- Liempd A.J.M. van, Beukenstraat
17, 5482 BB Schijndel

- Broekman G.I.M., Palissade 27,
4207 EW Gorinchem

Opzeggingen 2008

- Appelman G., Zuid Scharwoude
- Berg M. van den, Zaandam
- Bessels H., Deventer
- Boer H. den, Egmond aan Zee
- Boland J., Hoofddorp
- Borkent J.H., Siebengewald
- Bosch R. van den, Heesch
- Bouman B.C., Noord Scharwoude
- Breukelen F.A. Metaal draaijerij,
Vries
- Broers D.M.M., Vianen ZH
- Dauer R.T., Wassenaar
- Doodeman C., 't Veld
- Elk R. van, De Blt
- Goossen B., Alkmaar
- Hoek A.M. van den, Schoonhoven
- Hoekman J., Genemuiden
- Hooyenga L., Burgum
- Houthandel R. Haggenburg, Driel
- Janse B.P., Arnhem
- Jansma-Plas P.E., Dalſen
- Jonker J., Grootschermer
- Kamps K., Almelo
- Kiers L.W., Doesburg
- Klanker N., Noord Scharwoude
- Kok J., Ermelo
- Kuijf N., Nieuw Weerdinge
- Kuiphof A., De Wijk
- Lousberg C.M.H., Etten Leur
- Lucas Y., Soest
- Monster P., Strijen
- Muntendam D., Noordbroek
- Pieters J.M., Hilversum
- Pieterse E.A., Bennekom

- Scheffer G.W., Zelhem
- Slabbekoorn J.W., Kapelle
- Smeets C.F.M., Sittard
- Steenberg C., Halsteren
- Tolman J., Noord Sleen
- Ummels H.F., Koog aan de Zaan
- Weg H.J. van de ,IJsselmuiden
- Zwienen C. van, Made

Verhuizingen

- Roelofsen R.W.G.M.,
Werenfriedstraat 7, 7136LZ
Zieuwent
- Ooi A.C. van, St, Janshof 18,
2771CM Boskoop
- Kinkelaar H.R., Koperwieklaan 29,
3722CA Bilthoven
- Martin J., W.Boothplantsoen 2,
9301GV Roden

In memoriam Gerrit Appelman

Op 27 november is na een kortstondig ziekbed van ons weg gevallen Gerrit Appelman. Gerrit was een rustig persoon die bijna niet opviel. Hij werd geboren in Zwaag op 4 januari 1937. Gerrit was iemand die alles zelf maakte en met succes. Als je langs zijn huis reed in Zuid-Scharwoude was het een pracht om te zien de molens, het sluisje, de houten huisjes, de verlichting en alles op schaal na gemaakt. Maar helaas, hij is er niet meer. Wij wensen Bets en de familie heel veel kracht en sterkte toe.

Oudkarspel, november 2008
Ton

In memoriam Janus van Dijk

Bij de vijfde bijeenkomst van de Dommeldraaiers hebben we met een minuut stilte Janus van Dijk herdacht. Hij was de grote animator van onze afdeling. Nog geen jaar geleden nam hij het initiatief tot oprichting. Hij zocht en vond een geschikte locatie, de zomermaanden besteedde hij aan het opknappen van een draaibank voor de bijeenkomsten, ook voorzien van zijn draaiersspecialiteit: een traploze toerenregelaar. Na twee bijeenkomsten in de herfst moest hij een chemokuur ondergaan, daarna gaf hij te kennen nog maar één volgende bijeenkomst te kunnen bezoeken "meer is me niet gegeven". Op de bijeenkomst van 29 november nodigde hij ons uit om zijn hout (een heel ruime voorraad) op te halen. Gereedschap was te koop voor een weggeefprijs of werd weggegeven. Onze vierde bijeenkomst woonde hij toch weer bij, daags voor onze vijfde bijeenkomst werd hij begraven. De Dommeldraaiers hebben veel aan hem te danken, maar ook veel andere leden van RADIUS, zelfbouw traploze toerenregelaars zijn veelal onder zijn leiding tot stand gekomen. Wij wensen zijn vrouw Petra veel sterkte toe.

Verslag van de Algemene Leden Vergadering van RADIUS

Plaats van de vergadering: grote zaal van "De Schalm" in De Meern.

Datum: zaterdag 23 mei 2008.

Aanwezig 21 stemgerechtigde leden.

Afwezig met kennisgeving 8 leden.

1. Opening:

- Als (nog steeds) waarnemend voorzitter opent de secretaris de vergadering en heet allen welkom.
- Wederom zijn er ruim 700 uitnodigingen voor deze vergadering verstuurd en zoals we kunnen constateren is er een nieuw record gevestigd met de komst van 21 leden. Het is een schitterende eerste zomerse dag, misschien is dit een van de redenen voor de wel zeer lage opkomst, des te meer waardering voor degenen die wel de moeite genomen hebben. Het is wel meer verkondigd, maar een keer extra kan geen kwaad: IN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING WORDT HET BELEID BEPAALD VAN DE VERENIGING!!!! De conclusie is duidelijk : als u mee wenst te beslissen, kom dan naar de vergadering

2. Er zijn geen ingekomen stukken.

3. De notulen van de algemene leden vergadering van 12 mei 2007 worden doorgenomen en zonder wijzigingen goedgekeurd.

4. Verslag commissies:

- verslag secretaris en ledenadministratie worden voor kennisgeving aangenomen.
- verslag redactiecommissie: niet ontvangen. Wel is er een bericht ontvangen van onze redacteur René Wetzels. Hierin kondigt hij aan te stoppen met de redactie van AktieRadius. Hij heeft deze functie vanaf 1999 bekleed en vindt het nu tijd om te stoppen. Uit de vergadering kwam de vraag wat deze functie inhoudt, Jos Toussaint geeft een opsomming van de nodige werkzaamheden, maar in de vergadering zijn er vooralsnog geen kandidaten. Gevraagd zal worden aan René om een duidelijk artikel te schrijven in de komende AR. waarin hij duidelijk weergeeft wat van zo'n functie verwacht mag/ moet worden. Het is beslist noodzakelijk dat er een goede opvolger gevonden wordt die dit werk kan voortzetten. Immers : AktieRadius is de 'lijm' die de vereniging bij elkaar houdt!
- verslag DemoDagCommissie: er is in 2007 slechts 1 centrale DemoDag gehouden, deze werd gehouden in "De Schalm" en mede georganiseerd door De Lekstroomdraaiers. De dag was zeer geslaagd met ongeveer 270 bezoekers. Gezien de gewijzigde opzet in de organisatie van de DemoDagen doet de commissie de mededeling dat zij zich overbodig voelt en doet het voorstel de commissie op te heffen. De vergadering toont begrip hiervoor maar is er desondanks niet gelukkig mee. Na een uitgebreide discussie wordt afgesproken om de DemoDagCie te bedanken voor hun diensten en stelt verder voor om dit enige tijd aan te zien hoe dit zich in de praktijk verder ontwikkelt. Dit houdt wel in dat de centrale DemoDag ook georganiseerd moet worden door een afdeling, net als de regionale! Wel moet elk jaar besloten en gepubliceerd worden welke afdeling de respectievelijke DemoDagen organiseert. De commissieleden zullen per brief bedankt worden voor hun inzet met de kanttekening dat de ledenvergadering het jammer vindt dat de commissie tot dit besluit is gekomen.
- Materialenlijst: De vergadering vraagt wat voor nut het nog heeft om sommige items te bewaren als deze toch niet meer gebruikt worden en stelt voor om deze weg te doen. De videobanden worden steeds slechter van kwaliteit en de vraag hiernaar is nihil. Al doende wordt hiertoe besloten.
- Verslag penningmeester: Hij geeft een toelichting bij de jaarrekening van 2007 en de staat van baten

en lasten over 2007. Enige bedragen zullen meer aangepast worden aan de realiteit, c.e.a. een gevolg van de gewijzigde opzet van de DemoDagen. Deze dagen mogen best meer geld kosten, zij worden tenslotte gehouden voor de leden. De vergadering heeft graag meer vergelijkingcijfers van de voorgaande jaren en vraagt de penningmeester deze op te nemen in de staat van baten en lasten. Hij zegt toe dit in het vervolg te doen.

5. Verslag van de kascontrolecommissie: de commissie, bestaande uit de heren Mees Visser, Jaap Boks en Evert Torn-Broers heeft de boeken van de vereniging gecontroleerd en verleent middels een ingezonden verklaring de penningmeester decharge met zijn gevoerde beleid. Aftredend is de heer Mees Visser, hij wordt door de vergadering met applaus bedankt. Als reservelid stelt Aad Sneeboer zich beschikbaar en wordt met applaus aangenomen.
6. Bestuursverkiezing: Aftredend volgens rooster zijn Bert Rosbach en Jan van der Ploeg, beiden stellen zich herkiesbaar en worden voor een nieuwe zittingperiode benoemd.
7. Vaststellen begroting 2009 De begroting wordt doorgenomen en op voorstel van de vergadering op enige punten aangepast. Er ontstaat enige discussie over de hoogte van de te bereiken financiële reserve. Volgens de ene kenner moet de reserve net genoeg zijn voor het houden van de opheffingsvergadering en volgens de andere moet de reserve gelijk zijn aan de jaaromzet. Een eigen vermogen van € 21000,- is volgens kenners niet te hoog en past goed bij de realiteit. De contributie blijft gehandhaafd op het huidige peil.
8. Wijziging huishoudelijk reglement: In dit reglement is de zin opgenomen: jeugdleden zijn zij die de leeftijd van 18 jaren nog niet bereikt hebben, de contributie voor hen bedraagt 50% van het normale lidgeld.
9. Rondvraag:
 - Berend van de Lagemaat vraagt om het IBAN nr en BIC code op te nemen in de colofon in AktieRadius. Dit wordt geregeld.
 - Aad Sneeboer deelt mede dat hij gevraagd is om demo's te geven op het Hout- en Meubileringscollege Amsterdam.
 - Jos Toussaint meldt dat de afdeling Arnhem/Nijmegen hetzelfde verzoek heeft gekregen om in hun regio dit te verzorgen.
 - In de Randstad heeft de secretaris op aanvraag geen positieve reacties hiervoor ontvangen.
 - Er zal een vlag worden gemaakt met het embleem van RADIUS. Alle afdelingen zullen een exemplaar krijgen wat gebruikt kan worden bij evenementen. Ook zullen de afdelingen zgn tafelvlaggetjes ontvangen zodat de bezoeker kan zien dat de presentator/demonstrateur lid is van RADIUS. De vergadering vraagt om hier enige spoed mee te betrachten. Dit wordt toegezegd.
 - Vervolgens wordt een compliment gegeven aan de organisatoren (afd.Arnhem/Nijmegen) van de afgelopen DemoDag in Velp. Deze dag mag als zeer geslaagd worden beschouwd, een prachtige locatie, mooi weer, mooie presentaties en bovenal een hartelijke ontvangst. Hen wordt gevraagd welke problemen zij hebben ondervonden bij het organiseren. Als enige punt was het gebrek aan een duidelijke tijdslijn die aangehouden moest worden. Afgesproken wordt dat er een goed draaiboek moet komen. De secretaris zegt toe dit te presenteren voor de komende vergadering met de afdelingen in het najaar.

Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering gesloten om 13.00 uur. Na de lunch vond er een zeer interessante presentatie plaats door de heer Haijemaïje over het gebruik van FSC hout die door de leden, gezien de vele vragen, zeer op prijs werd gesteld.

Uitnodiging algemene ledenvergadering

Datum: zaterdag 4 april 2009 in het restaurant van Scheepswerf "De Delft, Schiehaven 15, Rotterdam-Delfshaven (Lloydkwartier).

Werf open 11.00 uur. Aanvang vergadering 11.15 uur

1. Opening
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Notulen van de Algemene Leden Vergadering van 2008 (opgenomen in deze AktieRadius)
4. Verslagen
 - a. Verslag secretaris
 - b. Verslag redactiecommissie
 - c. Verslag ledenadministratie
 - d. Verslag penningmeester
6. Verslag van de kascontrolecommissie
De commissie bestaat uit de leden Jaap Boks, Evert Torn-Broers en als reservelid Aad Sneeboer.
7. Bestuursverkiezing. Aftredend volgens rooster is Ruud van Oorschot. Hij stelt zich weer herkiesbaar. Als kandidaat voor het bestuur stelt Berend van de Lagemaat zich verkiesbaar.
ER IS NOG STEEDS EEN VACATURE VOOR EEN BESTUURSLID EN EEN REDACTEUR VOOR AKTIERADIUS!!!!KANDIDATEN KUNNEN GESTELD WORDEN TOT AAN HET BEGIN VAN DE VERGADERING!!!
8. Vaststellen begroting 2010 Vaststellen contributie.
Het bestuur stelt voor de contributie op het huidige tarief te handhaven.
9. Goedkeuring uitbreiding huishoudelijk reglement m.b.t. begunstigende leden: Een begunstigd lid betaalt de helft van het lidgeld zonder toezending van AktieRadius.
10. Rondvraag
11. Sluiting.

De bescheiden die zijn benoemd in punt 4 a,b,c,d, alsmede de begroting 2010 worden ter vergadering uitgereikt. Na afloop om ongeveer 13.00 uur krijgt u een zgn 'twaalfuurtje' aangeboden. Hierna volgt in groepen een rondleiding met gids door de werkplaatsen en werf. Deze rondleiding duurt ongeveer 1 uur.

Filosoferen over draaiwerk

Iedere houtdraaier zal wel eens hebben meege- maakt dat iemand vroeg om iets te draaien wat niet gedraaid kan worden omdat het een niet draaibare vorm heeft. Vervelend is dat soms. Als men je dan gaat vragen wat houtdraaien eigenlijk is kun je het volgende antwoorden: Als je een punt A op een afstand R (van radius) laat draaien om een middelpunt M ontstaat een cirkel. Verplaats je het punt M dan ont- staan er oneindig veel cirkels. Je kunt dit ver- plaatsens maar in één richting doen namelijk in de draaias. Blijft R constant dan ontstaat een cilinder. (foto 1.) Als je nu tegelijk de radius laten afnemen en punt A gaat verplaatsen ont- staat een kegel. (foto 2). In beide gevallen volg je altijd een cirkelgang langs de omtrek van

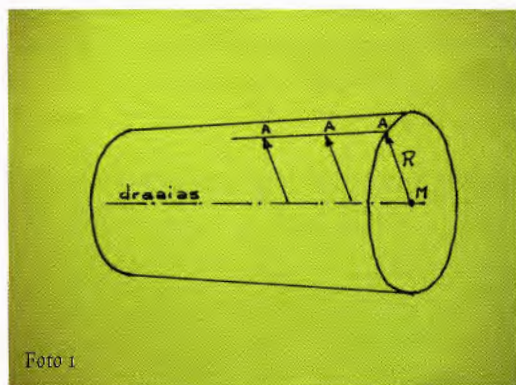

Foto 1

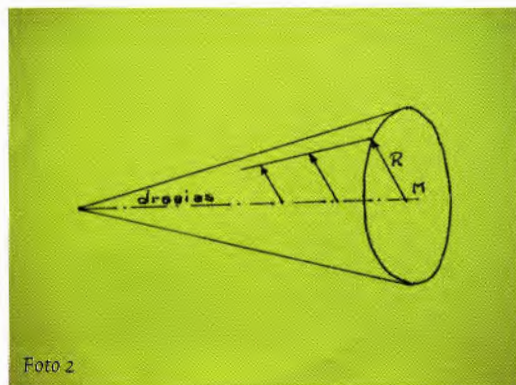

Foto 2

Foto 3

het hout. Ga je het punt A nu in golvende bewegingen langs en zelfs door het hout laat lopen ontstaan de werkstukken die je gewend bent: vazen, dozen en schalen (foto 3).

Bovenstaande geeft een dubbele beperking: de draaias is altijd recht (we kunnen die niet in een boog laten lopen) en de omtrek is altijd een cirkel. Nou ja, altijd? Met het nodige kunst-en vliegwerk kun je ovaal draaien, foto 4, en pas- sig draaien, foto 5 (beiden uit het boek: "Houtdraaien" van Gottfried Böckelmann) maar daar komen dan wel heel speciale hulp- stukken bij kijken.

De vraag is nu of je, zonder gebruikt te maken van die ingewikkelde hulpstukken, met deze

Foto 4

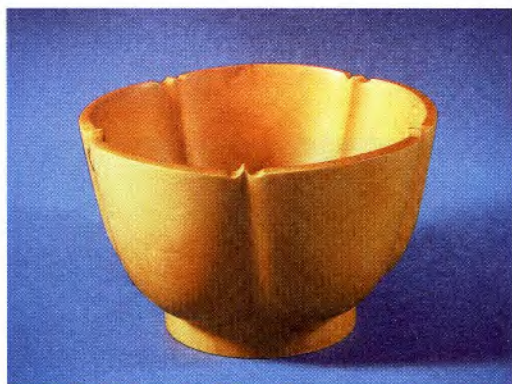

Foto 5

eenvoudige cirkelgang langs en door het hout kunt spelen? En het antwoord is: ja, dat kan, er zijn veel mogelijkheden. Je kunt vormen maken waarbij je die vervelende cirkel kunt veranderen, doorbreken, vervormen en aanvullen. Bijvoorbeeld:

- 1 Je kunt omkeerdraaiwerk maken van 2- tot wel 6-delig werk;
- 2 Je kunt excentrisch draaien;
- 3 Je kunt het hout deformeren in allerlei vormen;

Foto 7

- 4 Ook kun je allerlei combinaties maken.
- 5 Er kan met hout én een ander materiaal worden gewerkt.
- 6 Je kunt eens wat grote objecten gaan draaien.

Foto 6

Foto 8

Foto 9

Van alle zes genoemde zaken een aantal voorbeelden.

- 1 Over omkeerdraaiwerk is al vaak geschreven in *AktieRadius*. Het blijkt dat er veel meer mogelijk is dan je denkt. Een eenvoudig voorbeeld van een kandelaar in 5-delig omkeerdraaiwerk geeft foto 6. Ook in 3-delig omkeerdraaiwerk zijn veel mogelijkheden zoals foto 7, (vlammen), laat zien.
- 2 Excentrisch draaien is een bij velen een bekende methode. Het komt er op neer dat je de draaias één of meerdere keren gaat verplaatsen. Er kunnen dan heel bijzondere figuren ontstaan. Een eenvoudig voorbeeld geeft de kandelaar van foto 8.
- 3 Deformeren wil zeggen dat je het gedraaide werkstuk gaat vervormen. Niet met geweld door er krachten op uit te oefenen maar

Foto 10

door het in delen te zagen en op een andere wijze weer aan elkaar te zetten. De bloem van foto 9, de bruin-wit figuur van foto 10 en de driepoot van foto 11 zijn drie eenvoudige voorbeelden, maar er zijn heel veel meer mogelijkheden.

- 4 Met combinaties bedoelen we dat een werkstuk uit meerdere delen kan bestaan die onafhankelijk van elkaar gedraaid worden. Als je dan ook nog verschillende houtsoorten gebruikt kunnen prachtige zaken

Craft Supplies

www.craftsupplies.nl

Online winkel voor de houtspecialist

E-mail: info@craftsupplies.nl

Tel: 06-41 674 523

Hout - Fineer - Gereedschappen - Draaiaccessoires - Afwerkingsmaterialen - Schuurmaterialen - Ivoor

Foto 11

gerealiseerd worden. Een voorbeeld geeft foto 12 dat bestaat uit een kegel rustend in een staander van 2-delig omkeerdraaiwerk.

- 5 Combineren van hout met een ander materiaal geeft oneindig veel mogelijkheden.

Foto 12

Want naast hout kunnen we werken met ivoor, been, acrylaat of plexiglas, koper en messing, zachte steensoorten, noten, glas, enz. Veel leden van RADIUS hebben hier al ervaring mee en de meest bijzondere werkstukken zijn hier het resultaat van. Mijn ervaringen hiermee zijn te beperkt om hier weer te geven. Foto 13 geeft een mooi voorbeeld van een werkstuk van Jan Pranger:

Waar kiest de vormgever in hout

U zoekt Japanse zagen en beitels, 'n schaaf van Lie-Nielsen of Clifton. Of een perfecte houtdraaibank met opspangereedschappen voor klein en groot werk en keuze uit honderden houtdraaibeitels. U bent meubelmaker of houtsnijder. U wilt

uit de grootste collectie

alles zien en lezen op het gebied van de ambachtelijke houtbewerking. Voortaan vindt u alles onder één dak! Welkom van dinsdag t/m zaterdag en ook op donderdagavond!

Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
Tel.: 026-4451644
Fax: 026-4424435

gereedschappen? BAPTIST

VOOR HOUTBEWERKERS
houtbewerkers@baptist.nl

een doosje van Christusdoorn en een deksel van roodkoper en wengé.

- 6 En wat denk je van grote werkstukken? Zo groot dat de hele lengte van de draaibank gebruikt wordt en misschien door te combineren met rechte of gebogen onderdelen nog veel groter. Een voorbeeld geeft het tuinbeeld 'twee figuren' van foto 14.

Het doel van bovenstaande filosofie is eigenlijk om het eenvoudige, gewone draaiwerk, vooral tussen de centers, te doorbreken en het draaien naar een wat hoger plan te tillen. Naar een niveau waarbij wat meer kunstzinnige vormen tevoorschijn komen. In het boek 'Betoverend Hout' van de tentoonstelling in Culemborg in 1999 is een inleiding opgenomen van Roelof C. Schmidt waar hiervoor al een aanzet gegeven. Ik citeer:

'Na de jaren zeventig heeft het ambachtelijk houtdraaien zich getransformeerd in een dynamische hedendaagse kunstvorm. De werken van een aantal innovatieve houtdraaiers leidden tot nieuwe vormen en sculpturen, waarmee zij hun individuele artistieke ideeën konden uitdrukken. Houtdraaien is sindsdien niet meer een ambacht, maar een kunstvorm, waar-

Foto 13

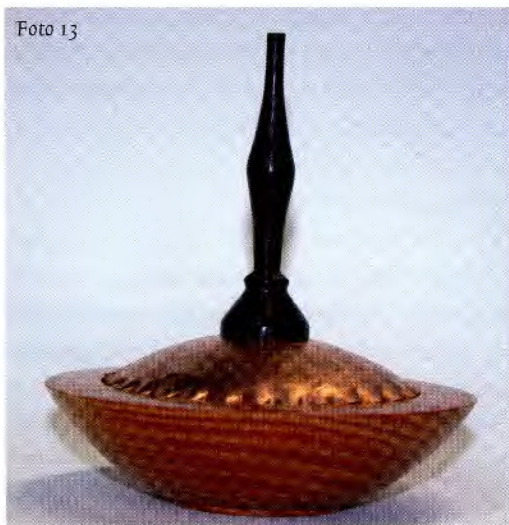

Foto 14

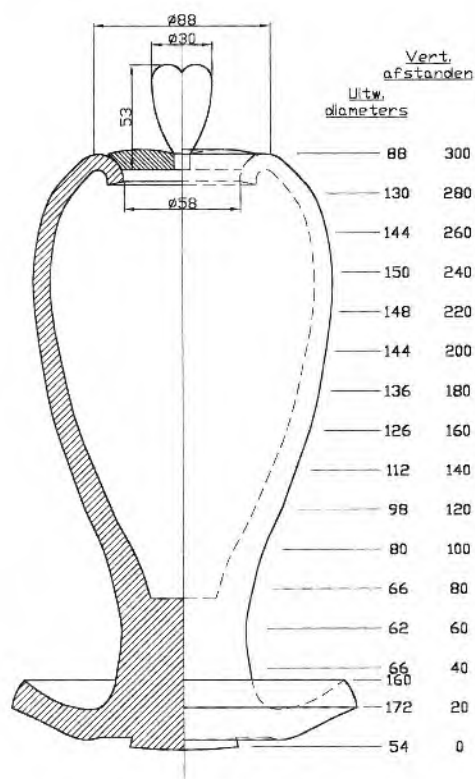
bij het beheersen van het ambacht wel een voorwaarde is voor het vervaardigen van de kunstuiting' Als je deze zinnen goed tot je laat doordringen dan kun je concluderen dat: het beheersen van het ambacht bij veel leden van RADIUS wel in orde is, maar ... het vervaardigen van kunstuitingen veel te wensen overlaat.

Binnen RADIUS gebeurt al wel veel; er zijn diverse houtdraaiers geweldig bezig. Ik zou er zo een aantal kunnen noemen maar doe dat niet want dan doe ik een aantal anderen tekort. Iedereen mag hier namen invullen. Maar het aantal zal mogelijk niet veel boven de 12 uitkomen en dat is op een ledenbestand van 700 aan de magere kant. Mogelijk kan het bestuur van Radius een rol spelen om hier iets aan te doen. Langs een andere, directe weg ga ik hen die vraag voorleggen. Wie weet horen jullie hier nog meer van.

Ab Strijker, Lelystad.

Schommel vaas

Mijn buren ruimden onlangs een eiken meubel op en vroegen mij of ik nog iets met het hout kon doen. Het antwoord was natuurlijk ja. Het meubel bestond uit eiken platen met een breedte van ca. 35cm, lengtes van ca. 60 tot 160cm met een dikte van 3,4cm, een degelijk stuk werk dus. Ze wilden er niets voor hebben, maar een schaal van twee op elkaar gelijknde stukken stelden ze op prijs. Het afwijkende patroon van het hout had iets apart en beviel mij wel. Een paar jaar geleden had ik al eens schommelvaas gemaakt, echter de vormgeving viel wat tegen. Dit eikenhout bracht het onderwerp weer terug. Na wat schetsen op papier was er een voorlopig ontwerp. Waarbij met de bovenkant gebruik is gemaakt van de gulden snede. Zie tekening.

VOORBEWERKING:

Eerst zijn de platen tweezijdig door een draai-vriend vlak geschaafd. Daarna zijn ze op maat en achtkantig gezaagd. Deze zijn eerst per twee stuks met de draad haaks op elkaar verlijmd en daarna met drie stuks op dezelfde wijze tot een blok verlijmd. Voor het dunnere onderstuk zijn twee kleinere blokjes verlijmd. De schotel is van een los en wat dikker stuk eiken (ca.6cm) ruw voorgedraaid en voorzien van een aangrijppunt voor de spankop. De blokken zijn globaal voorgedraaid en op de lijmvlakken in het hart voorzien van deug-gaatjes $d = 16\text{mm}$ voor het centreren van de delen. Het geheel is ook weer onder druk verlijmd met spantangen. Dat ging maar net omdat inmiddels de bruto hoogte ca. 31cm was. Punt van aandacht dus. De verlijming is over drie dagen verdeeld.

DRAAIEN:

Het geheel is aan de buitenzijde in vorm gedraaid. Daarbij is op gevoel de steel een dikte gegeven van 6,75cm i.p.v. 6cm. Daarna is daar waar het kon het geheel mechanisch geschuurd met schuurschijven grit 180, 240,320 waarbij de bank ook langzaam (400 toeren) draait. Daarna met de hand daar waar nodig nageschuurd. Het geheel is daarna nat met meubelolie geschuurd met grit 400 en 600. Na droging is het werkstuk met een schone doek opgewreven.

UITHOLLEN:

Hier zag ik tegenop, want voor een deel draai je haaks op de draad en voor het andere deel langs op de draad. Even uithollen is er dan niet bij. Eerst is de draaibril op de bank gemonteerd. Daar waar de geleiderollen lopen is het werkstuk eerst afgeplakt met schilderstape en daarna de rollen afgesteld. Dit voorkomt beschadiging van de onderliggende houtstruc-

tuur. Wellicht bij ciken niet nodig, maar voor de zekerheid toch gedaan. Dan over ca. een derde van de uitholdiepte (ca. 8cm) een gat $d=16\text{mm}$ voorgeboord. Het uithollen is begonnen met het maken van de halsopening. Eerst met de Engelse guts en later over gestapt op de BCT Versatool en de andere BCT uitholbeitel. Het uithollen over ca. 24cm is in drie stappen uitgevoerd. Deze operatie kostte mij ca.8 uur. Hierbij is ook regelmatig gebruik gemaakt van een plantenspuit om water met afwasmiddel te verstuiven in het werkstuk. Dit om het uithollen wat makkelijker te maken. Deze werkwijze vermindert ook het stof aanzienlijk. Al met al een vermoeiende bezigheid. De aangehouden wanddikte is ongeveer 8 a 9 mm en loopt in het onderste deel op i.v.m. de sterkte en de stabiliteit. Zie bijgaande schets. Na het uithollen is de draaibril iets naar de vaste kop verplaatst en de opening geschuurd en afgewerkt met meubelolie, inclusief de binnen bovenkant van de vaas. De binnenkant verder is behandeld met lijnolie.

EINDAFWERKING.

Om pot te worden moest er een deksel op. Van de eerste deksel was de knop te klein en is vergroot met een stukje olijfhout. Voor de knopdikte is gekozen voor 2% van de pot - vaasdiameter en voor de knophoogte 1,5 keer de knopdikte. Later heb ik nog een tolvormige deksel gedraaid. De verhouding en vormgeving van het deksel is minder eenvoudig dan het lijkt. Dit ondanks het gezegde op ieder potje past een deksel. Toch heb ik de indruk dat er meer vazen dan potten worden gemaakt. De vaas of pot schommelt overigens ook nog. Het schommel-effect is op gevoel gemaakt en het werkstuk is zodoende een beetje experimenteel.

Adri van der Wouden, december 2007

In verband met het vertrek van de huidige vrijwilliger zoekt **RADIUS** een

Redacteur voor AktieRadius

Wij zoeken een enthousiaste vrijwilliger

- Met enige kennis van PC's en met name van tekstverwerkers
 - Met enige kennis van de Nederlandse taal
 - Met affiniteit met houtdraaien
- Wij bieden

- Een gezellige, creatieve vereniging
- Een onkostenvergoeding
- Veel waardering voor het gedane werk

Aanmelden bij het bestuur, voor meer informatie kunt u contact opnemen met René Wetzels.

Profi Drechselbank Nova DVRxp

Einzigartige Antriebstechnik, 300-3500 U/min, stufenlos einstellbar, ohne Riemen, digitale Geschwindigkeitsanzeige, besonders starker 2 PS Motor/ 230V, Vor- und Rücklauf, extrem ruhiger/ sanfter Lauf, Drehbarer Spindelstock, Handrad, 24- Schritt Teileinrichtung, Drehdurchmesser über Bett: 405 mm Außendrehdurchmesser: 700 mm Spitzenweite: 605 mm (erweiterbar), Spindelstock: M33 x 3,5 und Mk2, Reitstock: Mk2, Handauflage: 300 mm, Planscheibe: 80 mm, Gewicht: ca 130 kg, komplett Graugussausführung
Optionen: Außendrehständer, Bettverlängerung

Nova DVRxp ohne Untergestell Preis: 2099 €
Nova DVRxp mit Untergestell Preis: 2295 €

Nova DVRxp

mit Untergestell
(ohne
Außendrehständer)

für 2295 €

Drechselbedarf K. Schulte

Am Krähenberg 2, 48744 Groß Hesepe, Tel: 05937 9132-34 Fax: -33

www.drechselbedarf-schulte.de

In dit nummer

Van de Bestuurstafel	3
Van de Redactie	3
Diep uithollen	4
Onooglijk hout	6
Verzekeren	9
Tussenstand	9
In Beeld: Ruben van Praag (1973)	11
Afdelingsnieuws, Agenda enz.	14
Index AktieRadius	16
Verslag van de ALV	20
Uitnodiging ALV	22
Filosoferen over draaiwerk	23
Schommelvaas	28
Inhoud en Colofon	30

LIDMAATSCHAP

De kosten van het lidmaatschap van RADIUS bedragen € 25,- per jaar; voor leden wonende in het buitenland € 27,50 per jaar. Bij inschrijving zijn de volgende opties mogelijk.

- 1 € 25,00 - lid voor het hele jaar plus alle tijdschriften van dat jaar
- 2 € 12,50 - lid na 1 juli met tijdschriften van het tweede halfjaar
- 3 inschrijven na 1 november, lid m.i.v. 1 januari daaropvolgend.

De inschrijf- en administratiekosten bij elk van deze mogelijkheden bedragen Euro 5,-

Men is lid van de vereniging eerst nadat zowel het inschrijfformulier als de inschrijf- en administratiekosten zijn ontvangen. Verzoeken adreswijzigingen tijdig door te geven aan de ledenadministrateur, deze zorgt voor verdere verspreiding hiervan.

Het lidmaatschap wordt stilzwijgend voortgezet, tenzij het lid ten minste 4 weken vóór het einde van het kalenderjaar schriftelijk aan de ledenadministrateur bericht dat men het lidmaatschap wil beëindigen.

ING BIC code:	BIC INGBNL2A
ING IBAN code:	IBAN NL66INGB0000741949
Rabobank BIC code:	RABONL2U
Rabobank IBAN code:	NL54RABO0396 3723 17

Colofon

Foto omslag: Compositie van eierdopjes en een ei vervaardigd uit Tulpenboomhout (*Liriodendron tulipifera*, hoogstammige laanboom). Dit werkstuk is gemaakt voor de tentoonstelling "Pasen en het ei" die van 5 tot 19 april in de Barokgang bij de Kathedraal van Scherpenheuvel (B) gehouden zal worden.
Fotograaf is Luc Verlinden.

Achtergrond foto: Hans Scholte
Opmaak en druk: Drukkerij Ter Burg

Direct **uit voorraad** leverbaar...

ruim 80 soorten **massief** hout

Klik op **www.af.nl** voor meer informatie

In onze ruime voorraad kunnen wij op de ouderwetse manier bestekzoeken. Ook hebben wij een houthobby-zolder waar wij kleinere stukken hout verkopen. Een walhalla voor instrumentbouwers en houtdraaiers. De meeste stukken zijn al geschaafd en alles is per stuk geprijsd. **U bent welkom!**

af

Arnhemse Fijnhouthandel

Driepoortenweg 12, 6827 BR Arnhem

tel: 026-3648435 fax: 026-3630309

NIEUW BIJ
VDH

JET

VRAAG NAAR ONZE SPECIALE
JET CATALOGUS OF BEZOEK ONZE
WEB-SITE WWW.VDHBV.NL

VDH

MACHINES &
GEREEDSCHAPPEN B.V.

SHOWROOM: TEXASDREEF 8 • 3565 CL UTRECHT

TEL.: (030) 296 3270 • FAX: (030) 293 6600

INFO@VDHBV.NL • WWW.VDHBV.NL